

Безсполучниковим складним називають таке речення, у якому частини поєднуються в одне змістове ціле без сполучників (сполучних слів), а лише за допомогою інтонації, наприклад: Настало літо, настали й жнива (І. Нечуй-Левицький). Сміслові відношення в безсполучниковому складному реченні зумовлені змістом його складових частин. Вони бувають двох видів. • з однорідними частинами, що є рівноправними (нагадують складносурядне речення), наприклад: Місяць на небі, зіроньки сяють, тихо по морю човен пливе (Народна творчість); • з неоднорідними частинами, одна з яких пояснює іншу (нагадують складнопідрядне речення), наприклад: Бачу здалека: хвиля іскриста грає на синьому морі (Леся Українка). Частини безсполучникового складного речення можуть мати інтонацію: • переліку, наприклад: Минає літо, осінь вже бреде, лісів багрець торкнувся вересневий... (Л. Тендюк); • протиставлення або зіставлення, наприклад: Літо дбає — зима поїдає (Народна творчість); • пояснення, наприклад: І не можна долі дорікати: всіх не може обігрить вона (В. Симоненко). Між частинами безсполучникового складного речення обов'язково ставиться розділовий знак: кома, тире, двокрапка або крапка з комою.